

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
I Су бр.2/14-31
Дана 22.01.2014. године
Београд

В.ф.председника Вишег суда у Београду, судија Александар Степановић при разматрању извештаја о раду Вишег суда у Београду за 2013.годину, након што је утврдио да у суду постоји већи број старих предмета у свим одељењима, на основу члана 12 Судског пословника дана 22.01.2014. године доноси

ПРОГРАМ РЕШАВАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА ВИШЕГ СУДА У БЕОГРАДУ ЗА 2014. ГОДИНУ

Анализа рада Вишег суда у Београду

На основу годишњег извештаја о раду Вишег суда у Београду за 2013. годину утврђено је да је у 2013. години решено у свим материјама у којима поступа овај суд укупно 40.382 предмета од којих 5.799 старих по датуму пријема у суд (14,36% од укупно решених предмета) односно 15.614 предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2011.године (38,67% од укупно решених предмета).

На дан 31.12.2013.године остало је нерешених 16.956 предмета, од којих 2.307 старих по датуму пријема у суд (13,61% од укупно нерешених предмета), односно 9.351 предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2011.године (55,15% од укупно нерешених предмета).

Програм решавања старих предмета за 2014. годину обухвата предмете у судским одељењима у којима су поступци започети пре 01.01.2012. године, којих има у:

- **КРИВИЧНОМ ОДЕЉЕЊУ (К)** од укупно нерешених 1.312 предмета остао је у раду 524 стара предмета по датуму пријема у суд (39,94% од укупно нерешених предмета) односно 716 старих предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2012.године (54,57% од укупно нерешених предмета) ;

- **ОДЕЉЕЊУ ЗА ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК (Ки)** од укупно нерешених 90 предмета остало је у раду 44 стара предмета по датуму пријема у суд (48,89% од укупно решених предмета)

односно 56 предмета старих по датуму подношења иницијалног акта (62,22% од укупно решених предмета).

- **ОДЕЉЕЊУ ЗА МАЛОЛЕТНИКЕ (Км)** од укупно нерешених 147 предмета није остало у раду старих предмета по датуму пријема у суд, остао је 1 стари предмет у којем је иницијални акт поднет до 31.12.2012. године (0,68% од укупно нерешених предмета);

- **ПОСЕБНОМ ОДЕЉЕЊУ (за организовани криминал)** од укупно нерешених 88 предмета остало је у раду 28 предмета старих по датуму пријема у суд (31,82% од укупно нерешених предмета) односно 52 старих предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2012. године (59,09% од укупно нерешених предмета);

- **ОДЕЉЕЊУ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ:** од укупно нерешених 11 предмета остало је у раду 2 предмета старих по датуму пријема у суд (18,18% од укупно нерешених предмета) односно 3 старих предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2012. године (27,27% од укупно нерешених предмета);

- **ПРВОСТЕПЕНОМ ГРАЂАНСКОМ ОДЕЉЕЊУ:** од укупно нерешених 2.347 предмета остало је у раду 746 предмета старих по датуму пријема у суд (31,79% од укупно нерешених предмета) односно 1.192 старих предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2012. године (50,79% од укупно нерешених предмета) ;

- **ДРУГОСТЕПЕНОМ ГРАЂАНСКОМ ОДЕЉЕЊУ:** од укупно нерешених 9.589 предмета остало је у раду 105 предмета старих по датуму пријема у суд (1,10% од укупно нерешених предмета) односно 6.415 старих предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2012. године (66,90% од укупно нерешених предмета);

- **ОДЕЉЕЊУ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ:** од укупно нерешених 910 предмета остало је у раду 38 предмета старих по датуму пријема у суд (4,18% од укупно нерешених предмета) односно 66 старих предмета у којима је иницијални акт поднет до 31.12.2012. године (7,25% од укупно нерешених предмета).

Разлог доношења Програма решавања старих предмета (у даљем тексту Програм) који обухвата мере за решавање старих предмета је чињеница да је у суду на дан 31.12.2013. године остао велики број нерешених старих предмета.

Време потребно за решавање предмета у данима (тзв диспозиција времена према Јединственом програму решавања старих предмета у Републици Србији који је израдио председник ВКС) износи 153,26 дана.

Старост предмета

Старим предметима који су обухваћени овим Програмом сматрају се :

1. стари предмети по датуму пријема у суд - предмети који трају дуже од две године од дана када је предмет први пут примљен у суд (у свим материјама осим у истражној у којој је дужина трајања девет месеци),

2. стари предмети по датуму иницијалног акта.

1) СТАРИ ПРЕДМЕТИ ПО ДАТУМУ ПРИЈЕМА разврставају се у две подгрупе:

(а) Првостепени поступци

1. **предмети старији од девет месеци (истражни предмети)** од којих је 44 Ки и 2 КиПоЗ.
2. **предмети старији од две године (у којима су поступци започети пре 2012.године)**
 - у кривичном одељењу има укупно 524 К предмета и 24 К ПоЗ
 - у првостепеном грађанском одељењу има укупно 583 П предмета, 5 П1 предмет, 8 П2 предмета, 70 ПЗ предмета и 80 П4 предмета
3. **предмети старији од пет година (у којима су поступци започети пре 2009.године)**
 - у кривичном одељењу има укупно 161 К предмет
 - у првостепеном грађанском одељењу има укупно 94 П предмета

(б) Другостепени поступци

1. **предмети старији од једне године (у којима је жалба поднета пре 2013.године)**
 - у другостепеном грађанском одељењу има укупно 2102 Гж предмета
 - у другостепеном грађанском одељењу за радне спорове има укупно 478 Гж1 предмета

2) СТАРЕ ПРЕДМЕТЕ ПО ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА – који се разврставају у пет подгрупа:

1. **предмети старији од две године (у којима је иницијални акт поднет пре 2012. године)**
 - у кривичном одељењу има укупно 716 К предмета
 - у одељењу за малолетнике има 1 Км предмет
 - у првостепеном грађанском одељењу има укупно 931 П предмета, 21 П1 предмет, 17 П2 предмета, 116 ПЗ предмета и 107 П4 предмета
 - у другостепеном грађанском одељењу има укупно 5558 Гж предмета, 836 Гж1 предмета и 21 Гж2 предмет
2. **предмети старији од пет година (у којима је иницијални акт поднет пре 2009. године)**
 - у кривичном одељењу има укупно 305 К предмет
 - у првостепеном грађанском одељењу има укупно 378 П предмета, 10 П1 предмета, 8 П2 предмета, 15 ПЗ предмета и 41 П4 предмет
 - у другостепеном грађанском одељењу има укупно 1832 Гж предмета, 363 Гж1 предмета и 6 Гж2 предмета
3. **предмети старији од десет година (у којима је иницијални акт поднет пре 2004. године)**
 - у кривичном одељењу има укупно 76 К предмета
 - у првостепеном грађанском одељењу има укупно 127 П предмета, 1 П1 предмет, 3 П2 предмета, 4 ПЗ предмета и 11 П4 предмета
 - у другостепеном грађанском одељењу има укупно 543 Гж предмета, 105 Гж1 предмета и 1 Гж2 предмет
4. **предмети старији од петнаест година (у којима је иницијални акт поднет пре 1999. године)**

- у кривичном одељењу има укупно 6 К предмета
- у првостепеном грађанском одељењу има укупно 44 П предмета, 3 П2 предмета и 4 П4 предмета
- у другостепеном грађанском одељењу има укупно 216 Гж предмета, 29 Гж1 предмета и 1 Гж2 предмет

5. предмети старији од двадесет година (у којима је иницијални акт поднет пре 1994. године)

- у кривичном одељењу има укупно 1 К предмет
- у првостепеном грађанском одељењу има укупно 20 П предмета и 1 П4 предмет
- у другостепеном грађанском одељењу има укупно 78 Гж предмета и 8 Гж1 предмета.

Циљеви Програма

Циљ доношења Програма решавања старих предмета је установљивање мера и њихова примена ради обављања послова у суду у складу са Уставом Републике Србије, Законом о уређењу судова, Законом о судијама и Судским пословником у роковима прописаним овим прописима, процесним законима и Програмом.

Примена мера и техника прописаних овим Програмом имају за циљ смањење броја нерешених старих предмета и спречавање настанка старих предмета.

Општи циљ Програма је да се у периоду од 01.02.2014. до 31.12.2014. године укупан број нерешених старих предмета у суду смањи за 30% у односу на број нерешених старих предмета на дан 31.12.2013. године.

Поред овог циљеви Програма за 2014 годину су и:

1. окончање свих предмета у другостепеној грађанској материји који су по жалби достављени суду у 2010. години до 28.02.2014. године,
2. окончање свих предмета који су по жалби достављени ранијем Окружном суду у Београду а у којима није одлучено о изјављеној жалби (предмети који су ради допуне поступка враћени првостепеном суду) до 30.06.2014. године,
3. окончање свих предмета који су по жалби достављени суду у 2011 години до 30.09.2014 године,
4. окончање предмета у другостепеном грађанском одељењу у којима поступак траје дуже од 20 година до 31.03.2014 године,
5. окончање предмета у другостепеном грађанском одељењу у којима поступак траје дуже од 15 година до 31.06.2014. године,
6. окончање поступака у предметима свих одељења у којима поступак траје дуже од 10 година.

Мере за спровођење Програма

Ради остварења циљева утврђених Програмом судије и сви запослени у суду (у складу са радним местом и улогом у поступању у предмету и његовом решавању) задужују се да:

1. Управитељ писарнице:

- најкасније до 15.02.2014.године изради спискове старих предмета (по критеријумима из овог Програма) којима су судије задужене,
- у сарадњи са референтима у писарницама и судијским помоћницима редовно води евиденцију о броју старих предмета по судским већима,
- прати оптерећеност судија предметима у којима поступци трају дуже од 5 (пет) година и у случају да утврди да постоји несразмерност на то укаже вршиоцу функције председника суда најкасније до 01.03.2014. године ради евентуалне прерасподеле,
- стара се да у складу са Програмом решавања старих предмета предмети обухваћени Програмом буду видно обележени. Поред већ прописаних ознака иза броја предмета под којим је предмет уписан у уписник Вишег суда у Београду у загради ће се навести година подношења иницијалног акта,
- до 5-тог у месецу а за претходни месец поднесе в.ф.председника суда и председницима судских одељења извештај о нерешеним старим предметима, о старим предметима у којим претреси односно рочишта нису заказана и у којима одлуке нису урађене у законским роковима.

2. Референти писарница :

- хронолошки евидентирају предмете старије од две односно од пет година тако што ће их евидентирати по броју, датуму уписивања у одговарајући уписник суда, основу спора односно кривичном делу и фази поступка
- проверавају да ли су сви стари предмети заказани и о овој чињеници обавештавају управитеља писарнице,
- између два рочишта односно претреса проверавају уредност наложене доставе и у случају неуредне доставе о томе благовремено обавесте поступајућег судију

У случају да је ради поступања у старим предметима референтима у писарници потребно да остају дуже од прописаног радног времена биће им одобрен прековремени рад.

3. Запослени у доставној служби :

- по потреби похађају обуку ради упознавања и коришћења свих процесним законима прописаним начинима ефикасне доставе судских аката. Обуку ће спровести судија кога одреди вршилац функције председника суда.
- врше доставу брже и ефикасније, посебно ако је претходна достава преко поште била неуспешна. Ради тога, на захтев поступајућег судије, в.ф.председника суда може одобрити коришћење службеног возила ради вршења доставе у старом предмету.
- о проблемима у достави писмена благовремено обавештавају поступајуће судије и поступе по налозима судија које им том приликом дају.

Ради успешније доставе одржаваће се састанци са управитељем писарнице и надзорним судијом на којима ће се расправљати о евентуалним проблемима и начину њиховог решавања.

4. Судије:

- у складу са циљевима постављеним овим Програмом израде појединачне планове решавања старих предмета и доставе их председницима поткомисија најкасније до 15.02.2013.године.

- у првостепеним поступцима приоритет у заказивању дају старим и хитним предметима тако што ће 50 % заказаних рочишта, односно претреса, бити у старим предметима, 40 % у хитним односно притворским предметима док ће преосталих 10 % заказаних рочишта бити у осталим предметима.

- рочишта односно претреси у предметима у којима поступак траје преко 5 година заказују на 45 дана, а у предметима у којима поступак траје дуже од 2 године на 60 дана

- у другостепеним поступцима од укупно решених предмета сваког месеца реше 50 % старих предмета, 40 % хитних предмета међу којима су и они који по закону нису хитни али због врсте одлуке захтевају прекоредно решавање (предмети који су достављени суду ради одлучивања о жалби изјављеној против процесних решења којима се поступак не окончава, решења о надлежности и сл.)

- редовно до 5-тог у месецу достављају Председнику поткомисије (односно председнику одељења) извештаје о броју и структури решених старих предмета, о разлозима нерешавања осталих старих предмета и очекиваном датуму решавања, а у најстаријим предметима уз навођење рокова и мера неопходних за окончање поступка. Образложење мора да садржи разлоге о томе због чега предмет није завршен, мере које су предузете да предмет буде завршен у најкраћем року и очекивани датум његовог решавања. На основу писаних појединачних образложења сваког од судија, председник поткомисије обједињен извештај доставља председнику суда, односно Комисији за праћење спровођења програма.

Судије које поступају у првостепеним поступцима ове извештаје сачињаваће на основу табела које су им достављене уз претходни Програм решавања старих предмета, а судије које поступају у другостепеним поступцима грађанског одељења ће у извештајима навести очекивано време решавања старих предмета у оквиру посебних циљева овог Програма.

Уколико разлози о томе због чега конкретан стари предмет није завршен нису оправдани, в.ф. председника суда саставља службену белешку о томе и о истом доставља извештај Високом савету судства и Министарству правде. Када се то покаже неопходним, председник суда ће издати наредбу судији да у конкретном старом предмету предузме све мере у складу са законом, за хитно окончање и решавање предмета.

Све судије ће месечно израђивати и извештај- Обавештење о трајању поступка сходно обавези установљеној чланом 28 Закона о судијама

5. Судијски помоћници, приправници и волонтери:

- помажу судијама код којих су распоређени у изради одлука, припремању предмета за суђење,

- у консултацији са судијом код кога су распоређени сачине извештај за сваки од старих предмета у којима није донета одлука за веће у којем су распоређени и доставе га до 7ог у месецу председнику одељења

- у кривичним предметима прате рокове наступања застарелости кривичног гоњења и да о наступајућој застарелости благовремено обавесте поступајуће судије.

Праћење спровођења Програма

Спровођење Програма прате Поткомисије у кривичном, грађанском, одељењу за

малолетнике, Посебном одељењу и Одељењу за ратне злочине (у даљем тексту Поткомисије) и Комисија за праћење спровођења Програма решавања старих предмета (у даљем тексту Комисија).

Поткомисије чине председници одељења, који су председници поткомисије, још један судија из одељења, двоје судијских помоћника и један референт писарнице, као чланови комисије. Састав поткомисије одређује председник поткомисије и одлуку о формирању поткомисије доставља вршиоцу функције председника суда до 10.02.2014. године.

Комисију чине: в.ф.председника суда, заменици вршиоца функције председника суда, управитељ писарнице и секретар суда.

Контролу спровођења Програма Поткомисија врши месечно тако што јој судије одељења за које је формирано достављају месечне извештаје о чему усмено обавештавају до 10-тог у месецу вршиоца функције председника суда.

Поткомисије тромесечно сачињавају писане извештаје о спровођењу Програма решавања предмета и достављају га Комисији. У писаном извештају приоритет ће дати образложењу нарочито дугог трајања поступка (преко 10 година).

На састанцима одељења разматрају се и утврђују активности које је потребно предузети за смањење броја старих предмета. Записник са састанка доставља се Комисији, односно в.ф. председнику суда.

На основу достављених извештаја и статистичких извештаја о раду суда Комисија може уколико се укаже потреба изменити Програм или предузети друге мере потребне за његову реализацију.

Мере за спречавање повећања броја старих предмета

Мере које треба спроводити како би се спречило настајање нових старих предмета и смањење броја старих предмета у суду обухватају следеће поступање запослених у суду и судија:

1. Новопримљене предмете писарница одмах износи судији коме је предмет дат у рад. Судија ће одмах размотрити испуњеност процесних претпоставки за одлучивање у предмету (надлежност суда, уредност и благовременост тужбе, благовременост, уредност и дозвољеност жалбе исл.)
2. Припремно одељење ће испитивати постојање ових процесних претпоставки у другостепеном грађанском одељењу и о неиспуњавању одмах обавештавају поступајућег судију,
3. Одржавање седница судског одељења једном месечно на којима ће се разматрати рад одељења и спорна правна питања и о њима заузимати правне ставове, што ће допринети бржем одлучивању у предметима.
4. У току поступања у предмету судије ће користити овлашћења дата процесним законима за убрзање поступка (спречавање злоупотребе процесних овлашћења и непотребног одлагања рочишта односно претреса, у парници обавезно одређивање рокова за извођење доказа вештачењем и санкционисање неоправданог непоштовања рокова и др.)
5. Предузимати мере, тамо где је то могуће, да се спор реши медијацијом односно закључењем поравнања, споразума о признању кривичног дела или применом

опортунитета.

Завршне одредбе

Са садржином Програма упознати све судије и запослене Вишег суда у Београду путем интерне размене података.

Програм ступа на снагу даном доношења.

***В.Ф. ПРЕДСЕДНИКА
ВИШЕГ СУДА У БЕОГРАДУ
судија Александар Степановић***